

Hoffwn wrthwynebu roi caniatad i godi adweithyddion ABWR am y rhesymau canlynol:-

1. Bydd y gwastraff a gynhyrchir os adeiliedir adweithyddion ABWR yn Wylfa yn gorfod cael ei gadw mewn storfa ar yr wyneb am dros ganrif. Bydd y gwastraff hwn, a fyddai yn llawer poethach a pheryclach na'r gwastraff miwclear presennol, yn fygythiad i drigolion yr ynys am yr amser hwnnw.
2. Ar waethaf ei holl ymderchion, 'does gan Llywodraeth y Deyrnas Gyfunol ddim ateb terfynol i'r broblem o ddelio gyda gwastraff. Ni chafwyd yr un ardal i gynnig ei daear fel claddfa barhaol. Anghyfrifol felly fyddai cynhyrchu unrhyw wastraff pellach.
3. Mae'r problemau yn Sellafield, a'r gorwario enbyd ar draul y trethdalwr, yn dangos pa mor anodd yw delio gyda gwastraff. Ni ellir dibynnu y bydd cwmni preifat yn dal i fodoli er mwyn talucostau dadgomisiynau adweithyddion newydd. Yn ogystal, nid oes gan Hitachi ddim profiad o redeg gorsaf niwclear, felly mae'n debygol mai cwmni arall fyddai'n gyfrifol. Os felly, anghyfrifol fyddai dechrau adeiladu heb wybod pwy yw'r cwmni fyddai'n prynu'r safle, ac yna sicrhau ei fod yn ddigion cryf yn ariannol i fedru cwrdd a'i holl oblygiadau.
4. Mae adweithyddion ABWR sy'n bodoli yn Siapan wedi dangos eu bod yn aneffeithiol, gyda canran effeithlonrwydd o dan 45%, yn hytrach na'r 80 i 90% disgwyledig. Mae hwn yn reswm digonol i wrthod caniatad i adweithydd ABWR ym Mhrydain. Mae hefyd yn anfoesol fod cwmni sydd yn cael ei wahardd rhag adeiladu adweithyddion yn Siapan yn ceisio cael caniatad i adeiladu adweithyddion ym Mhrydain. Yn ogystal rhaid cwestiynu addasrwydd cwmni Hitachi ogofio ei fod wedi dylunio adweithydd yn Fukushima.
5. Mae astudiaeth KIKK yn yr Almaen, yn dangos fod yna gynnydd o 37% mewn leukaemia mewn plant o dan bump oedd yn byw yn agos i orsafoedd niwclear.
6. Gan fod Mon yn ynys, byddai problemau enfawr pe byddai'n rhaid symud poblogaeth yr ynys allan ar fyrder. Felly nid yw'r safle'n addas o gebl. Os yw ynni niwclaer yn ddiogel, ac os yw llawer o ynni trydanol yn cael ei golli yn y rhwydwaith, yna dylid adeiladu gorsafoedd yn agos i'r mannau lle mae'r galw am drydan fwyaf, er enghraifft Llundain.
7. Mae Mon yn un o'r ardaloedd Cymreiciaf yng Nghymru. Byddai dylifiad enfawr o weithwyr i'r ynys yn cael effaith andwyol ar yr iaith.
8. Os adeiliedir adweithyddion yn Wylfa, bydd harddwch Gogledd Mon yn cael ei droi yn ddiffeithwch diwydiannol. Byddai hyn yn cael effaith andwyol ar dwristiaeth, bioamrywiaeth, llwybr yr arfordir, amaethyddiaeth a diwydiannau cynhenid eraill.
9. Bydd Hitachi yn disgwyl cael telerau ffafriol gan Lywodraeth y Deyrnas Gyfunol, tebyg i'r rhai a gynigir i EDF ar gyfer adeiladu a rhedeg gorsaf Hinkley. Mae hyn yn gost aruthrol i'r trethdalwr, ac yn debygol o lesteirio buddsoddi mewn dulliau cynaliadwy o gynhyrchu ynni. Mae Mon yn gyforiog o adnoddau naturiol allai fanteisio ar y dulliau hyn.

10. Mae economi Mon yn fregus, a dengys hanes pa mor beryglus yw gorddibyniaeth ar un cyflogwr mawr. Mae perygl hefyd i gwmnïau lleol golli gweithwyr i'r cwmni niwclear, fel a ddigwyddodd pan adeiladwyd yr orsaf gyntaf yn Wylfa.

Yn gywir

Rowland Williams